СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

ЧАСТЬ I. Established 1893. TWO SECTIONS — SECTION I.

РІК L. Ч. 8. Джерзі Сіти, Н. Дж., понеділок, 12. січня 1942. No. 8. Jersey City, N. J., Monday, January 12, 1942. VOL. L.

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки. ПЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237—4-0807 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States of America. FIVE CENTS elsewhere.

АЛЯНТСЬКІ СУБМАРИНИ ОПЕРУЮТЬ УЖЕ НАД БЕРЕГАМИ ЯПОНІЇ—НА МАЛЯЙСЬКІМ ПІВОСТРОВІ ЯПОНСЬКІ ПОВЗИ ПОСУВАЮТЬСЯ ВПЕРЕД ПО ТРУПАХ ЯПОНСЬКИХ ВОЯКІВ

Під Законом Одного Справедливого Бога

Спеціяльний Єпископський Комітет, на якого чолі стоїть архіепископ С. А. Стріч з Шікаґо, та який є висловом цілого Американського Католицького Єпископату, видав тепер відозву в справі світового замирення. Вона основана на мирових точках, проголошених свого часу Папою.

Єпископський Комітет заявляється за піднесення моралі Християнського Світу і за визнання правосильним т. зв. „Закону Держав". Єпископат каже, що кожна держава може дати згоду на те, щоб існував усіх обовязуючий „Закон Держав", бо це не нарушує в нічому суверенних прав держав, ні навіть тих джерел, з яких вони черпають культурні сили. „Закон Держав" вимагає тільки визнання справедливого Бога, для всіх існуючого.

Далі епископи кажуть, що саме Злучені Держави пішли тепер до війни, щоб привернути в світі силу закона, а знищити назавжди панування в міжнародньому світі брутальної сили, упривилейованого націоналізму і пропаґанди, опертою на брехні. В короткому часі буде видана окрема брошура, в якій буде точно вияснене, як треба розуміти мирові точки Папи Пія XII.

ЦЕРКОВНІ ВІДНОСИНИ ПІД НІМЕЦЬКОЮ ОКУПАЦІЄЮ НА УКРАЇНІ

ЦЮРІХ (Швайцарія). Новинкарська агенція „ОНА" подає, що почалась нагальна кампанія проти православної церкви на Волині, яка нібито має державні звязки з Москвою та советським урядом взагалі. Цю акцію має вести на Волині б. український посол до варшавського сойму Скрипник, який тепер є головою волинської ради.

Подібну акцію повела друга українська ґазета, "Краківські Вісті", які заатакували ряд православних достойників на Україні й Польщі, а особливо епископа Олексія, якому закидують, що підчас окупації українських земель большевиками він „держав звязки з советською владою, а перед її виїздом одержав відповідні інструкції з Москви".

Японія Готова Скоро Відчути Війну На Своїй Території

Можна цілком певно твердити, що сповняться слова президента Рузвелта, що то заповів, що Японія ще відчує Перл Гарбор чи бомбардування Манілі на своїй власній скірі, себто на своїх власних містах, домах і людях. Ось цю погрозу відчуває Японія вже тепер малощо не на своїх територіяльних водах. Бо, як виходить з военних звітів, аліянтська субмарина підплила вже дуже близько берегів самої Японії й там затопила вантажний корабель „Ункай Мару Ч. І". Сталося це у віддалі яких 100 миль від Токійо. Замітне те, що вістка про це розійшлась в Японії саме в тому самому часі, коли з боку японської адміралиції вийшли бундючі заяви про те, що це цілком можливе, що в скорому часі Японія зможе висадити свої війська на американський беріг. Лінія Мажіно, що мала бути не до здобуття, як і Перл Гарбор, що мав бути морською базою, яку неможливо знищити, є доказом на те, як ті „неможливости" виглядають у дійсности. Так розумує японська пропаганда, щоб потвердити, що японці можуть знайтись зо своєю армією теж і на властивій американській землі. Та покищо так є, що діється навпаки. Це американські, чи там аліянтські сили наближаються до берегів Японії.

УКРАЇНЦІ НА ПРОМИСЛОВИХ РОБОТАХ В НІМЕЧЧИНІ

„Кракавер Цейтунґ" з 2. листопада 1941. р. подає, що внаслідок знесення границі між Галичиною і Ґенерал-Губернаторством запроваджено в Галичині ті самі ціни на товари, що існували в Ґубернаторстві. Позволено на отворення певної скількости споживчих та мануфактурних склепів, але бракує товарів.

Німецькі окупанти переводять серед українських і польських селян енергійну агітацію на виїзд на роботи в Німеччину. Не тяжко догадатися, що хто раз там дістанеться, цей є підданий під військовий режім і не може добровільно покинути свого заняття та вернути назад на свою рідну землю. Досі виїхало з Галичини понад 30,000 робітників, з чого, як подають польські жерела, 80% творять українці. Німці відчинили нову автобусову лінію між Перемишлем і Львом, т. зв. „Остбан", якою одначе можуть послуговатися тільки німці.

ПОХОВАЛИ ВОЯКА — АМЕРИКАНСЬКОГО УКРАЇНЦЯ

Дня 29. грудня м. р. привезено під військовою ескортою до Питмен, Н. Дж. тіло бл. п. Антона Мирона Цурковського, загинувшого на Гаваях. Ввечері того дня відслужив панахиду о. Володимир Білинський. Другого дня проказав над домовиною молитву о. Джеймс Фолі. А третього дня відправив парастас о. Крупа, що відправив теж Службу Божу і панахиду та сказав прощальну проповідь по українськи і англійськи. На всіх відправах було повно народа. Приходили теж і протестанти. На цвинтарі було видно багато українців з Філядельфії й околиці. Були представники ріжних товариств. Було теж кількадесять вінців. Поховано цього вояка-українця на цвинтарі Гил Крест Меморіял Парк при військовій асисті. Біля могили відділ війська дав три сальви, а потім сурмачі з двох віддалених місць відіграли сумний спочинковий сиґнал.

Молотов Обвинувачує Німців В Доконуванню Злочинів

МОСКВА. — Советський комісар заграничних справ, Вячеслав Молотов, виступив з офіційним обвинуваченням, зверненим проти німецької армії, за доконування нею злочинів, супроти населення тих советських територій, що тепер знаходяться під німецькою окупацією. В обвинуваченню кажеться, що німці вбивають людей, старих і молодих, насилують молодих і нелітніх дівчат, грабують села і міста.

До найбільших злочинів німецької окупаційної армії Молотов зачислив розстріл 52,000 українців, москалів і жидів в Києві. Крім того, як каже Молотов, німці розстріляли у Львові 6,000, в Одесі понад 8,000, в Камінці Подільському 8,500, в Дніпропетровському понад 10,500, в Маріюполі понад 3,000, в Керчі 7,000 осіб, а в Ростові „десятки тися". Молотов твердив, що всі ці злочини німецької армії советський уряд точно записує і за це німецькому народови у своїм часі добре відплатиться.

В ноті Молотова сказано, що за ці злочини німців відповідальні є рівнож їх союзники, які воюють по стороні Німеччини. На цілому фронті, від Фінляндії аж по Чорне море, окупантські армії, каже Молотов, принесли знищення та руїну. Деякі міста як Клин, Істра та Рогачев цілком зрівнані з землею. По селах німці забирають всю поживу, оставляючи мешканців на голодову смерть.

На фронтових позиціях, пишеться в обвинуваченню Молотова, німці вживали дітей і жінок для заслони, коли наступали на советські лінії. В такий спосіб гинули тисячі цивільного населення, заслонюючи собою німецькі відділи.

ПОКЛАДАЮТЬСЯ НА БОГА

Френклин Д. Рузвелт: „Ми потребуємо Божого проводу, щоб нарід був покірний духом, а сильний в переконанню про своє право, непохитний в переношенню лихоліть та відважний, щоб осягнути перемогу свободи і мира".

Юрій VI., король британської Імперії: „Хоч небозвід перед нами ще темний і грізний, є одначе зорі, щоб вести нас по нашому шляху. Ніколи ще героїзм, мужність, посвята, співчуття і сусідська зичливість не блестіли ясніше як тепер. А з ними найясніша зі всіх зір є наша віра в Бога. За цими зорями будемо йти з Його помічю, аж поки світло не засвітить, а темрява не щезне".

До англійського парляменту не вільно ввійти з парасолею або з плащем на собі.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918,
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,

Дві Згадки Про Найновіші Видання Про Україну

В „Ди Крисчіен Саєнс Монітор" з 27. грудня 1941. появилась знаменита оцінка книжки Ю. Вернадського „Богдан—гетьман України" під наголовком „Український Патріот". Та оцінка передана в цілости в сьогоднішнім „Юкрейн Віклі".

Литовсько - американський часопис „Гарсас", що виходить в Вилкс Бері, Па., помістив англійською мовою в числі з 2. січня 1942. р. дуже обширну рецензію на книжку м. Грушевського „Історія України", видану по англійськи. Рецензія походить зпід пера адв. Константина Р. Юргели, відомого литовсько-американського діяча, доброго знавця литовсько - польських і литовсько-українських відносин. Автор робить багато ріжних заміток щодо тих періодів, в яких обговорені українсько-литовські звязки, звертаючи увагу, що вони неповні та подаючи литовське розуміння деяких подій. Хочемо при цьому завважити, що це є коротка, однотомова історія. Проф. Грушевський у своїх працях написав про самі литовсько-українські відносини більше ніж цей цілий том. Деякі завваги, особливо щодо литовських назвищ, дуже слушні. Автор дає повне признання У. Н. Союзови за видання такої цінної книжки.

Тиф Шириться По Цілій Европі Через Пересунення Німецьких Військ

БЕРН (Швайцарія). — З усіх сторін надходять відомости про ширення плямистого тифу не тільки в Східній Европі, але також в таких краях як Еспанія, Югославія, Румунія, Голяндія та Бельгія. Причиною швидкого ширення хвороби приписують безнастанному пересуванню німецьких армій, які вандрують по цілій Европі. Війна понищила численні села і міста. Брак відповідних помешкань, в опінії спеціялістів, належить до тих головних причин, що викликують тиф.

тому, бо бракує відповідного лікарського апарату і ліків. Бракує теж доглядачок хорих, бо всіх їх без огляду на національність, поляки, українці, жиди, литовці чи естонці, забрано до німецької армії.

Тиф в варшавському гетто.

СТОКГОЛЬМ (Швеція).—Згідно з донесеннями з Варшави, понад 300 людей вмирає денно на плямистий тиф у варшавському ґетто. Німецькі окупаційні власти видали 7. грудня 1941. р. декрет, яким заборонили всякі публичні зібрання на території „Остлянду". На зібранні Польського Допомогового Комітету в Варшаві 17. грудня стверджено тиф у польській столиці.

„Краківські Вісті" про тиф.

Згідно з тими інформаціями, що надходять до Швеції з Польщі, голод, нужда та жорстока зима є відповідальні за вибухи тифу. Головно серед советських вязнів шириться ця недуга з особливою скорістю. Тиф має шаліти у Львові, Вильні, Ковні, Радомі та Люблині. В пресі, зарівно німецькій, польській чи українській, не вільно подавати про смертність населення. Але, подає швайцарська преса, „Краківські Вісті" з 22. грудня 1941. р. подали, що помер один учитель, який набрався тифу в таборі для советських полонених. Він мав там працювати серед вязнів. Німці вправді переводять проти-тифозне щеплення, але свого населення. На польських, українських і білорусько-литовських землях цього нема ще й

БУНТИ НА ТЛІ ГОЛОДУ В ГАЛИЧИНІ

Польська преса з Лондону доносить про все частіші бунти населення в Галичині. Пише, що вибухають вони тому, що бракує відповідної поживи та необхідних до життя річей. В деяких околицях має бути справжній голод. Гостра та передвчасна зима збільшує смертність населення. Нарід невдоволений та стає до отвертих бунтів. Один такий бунт мав відбутися в Коросні, в наслідок чого згинуло 17 осіб. Німецька армія переводить сталі реквізиції. За переховання поживи судять на українській території нововпроваджені німецькі суди. Німецькі ґазети, як „Кракавер Цайтунг" і „Бреслявер Ноесте Нахріхтен", є повні донесень про судові процеси за переховування поживи.

„Краківські Висти", згідно з заподаннями ПАТ-а, пишуть про зорґанізування польського допомогового комітету у Львові. Комітет урухомив 8 популярних ресторанів, роздаючи безплатно 5,000 обідів денно.

ЩАСЛИВИЙ ВИБІР

Так називає канадійський „Новий Шлях" приділення в характері дорадника до Ради Державних Воєнних Послуг, Дж. В. Симпсона, професора історії в саскачеванському університеті. Про це пише згаданий часопис між іншим таке:

„Ця вістка відрадна для нас, канадійських українців, із двох зглядів. Поперше, ми вдоволені, що нарешті канадійський уряд здобувся заанґажувати на свойого дорадника в справах т. зв. „чужинців" людину, яка безсумнівно визнається в історії та справах тих „чужинців" у Канаді краще, як будькотрий інший вчений канадієць-англьосаксонець. Подруге, професор Симпсон особливо є глибоким знавцем історії українського народу та праці й змагань українців-канадійців для Канади й України. Він довгі роки основно студіював все те, що торкається України та її народу і видав низку студій і праць на ту тему в англійській мові. Остання його праця "Ukraine" (коротка історія України в мапах) є найкращим доказом, як ґрунтовно він простудіював минуле й теперішнє України та яке важне значення для світу може мати Україна, як незалежна держава.

„Таке саме глибоке знання має професор Симпсон про інші народи й краї в східній та центральній Европі. Хід цієї війни та світових подій робить справу східньої та середущої Европи пекучіщою з кожним днем. Та частина Европи в першій мірі мусить бути зреорганізована та сконсолідована, як мине ця війна. Без того не може бути дійсного, трівкого миру ні в Европі, не в світі".